

Prof. Dr. M. Nahit SERARSLAN

İTÜ Endüstri Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi,
MESS Danışmanı

Türk Sanayinin Dinamizmine Uygun İşgücü Yetiştirilmeli

Mesleki Eğitim Merkezi ve Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Projeleri eğitim ve iistihdam sistemini güçlendirecek.

MESS, Türk Metal Sendikası ile birlikte Türk eğitim sistemini güçlendirecek olan Mesleki Eğitim Merkezi ve Mesleki Yeterlilik Belgelendirme projelerini yürütüyor. Projeler, ülkemizde ulusal meslek standartları ve yeterlilikleri hazırlama aşamasında devam eden Ulusal Yeterlilik Sistemi (UYS)'nin sürdürülebilir olması açısından önem taşıyor. Bu kapsamda, Sendikamızın meslek standartları ve MİDS Danışmanı olan Prof. Dr. M. Nihat Serarslan ile bir röportaj gerçekleştirdik.

■ Ülkemizde mesleki eğitim alanındaki yetersizlikler nelerdir?

Ülkemizde mesleki eğitim alanındaki yetersizlikler, yapılan araştırmalar ve istatistiksel çalışmalarla ortaya konuyor. İşyerleri ara eleman bulmakta zorlanırken, meslek lisesi mezunu gençler arasındaki işsizlik oranlarının kaygı uyandıracak düzeylere çıktığı görülüyor. Avrupa'nın en büyük ekonomilerinin bile sahip olmadığı genç nüfusu bulunan Türkiye, bu alandaki potansiyelini en etkin şekilde kullanarak, sanayinin dinamizmine uygun işgücünü yetiştirmeli.

Uluslararası Yönetim Geliştirme Enstitüsü (IMD) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, nitelikli işgücü sıralamasında Türkiye 58 ülke içinde 26. sırada yer alıyor. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)'nün, Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) kapsamında yaptığı araştırmada ise Türkiye 65 ülke arasında okumada 41. sırada, matematik ve fen bilimlerinde ise 43. sırada yer alıyor. Türkiye ayrıca, işgücünün eğitim süresi, kalitesi ve eğitim

“ Mesleki Eğitim Merkezi ve Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Merkezi'nde verilecek eğitimlerle bireylerin sahip oldukları bilgi, beceri ve yetkinlik düzeyleri geliştirilecek. ”

harcamaları açısından bakıldığında OECD ülkelerinin gerisinde kalıyor. Bu sonuçlar, ülkemizin genç nüfusunun potansiyelini tam olarak kullanmadığını, Türk eğitim sistemindeki yetersizliklerin yıllardan beri devam ettiğini gösteriyor.

■ Mesleki Eğitim Merkezi ve Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Projeleri ile ne amaçlanıyor?

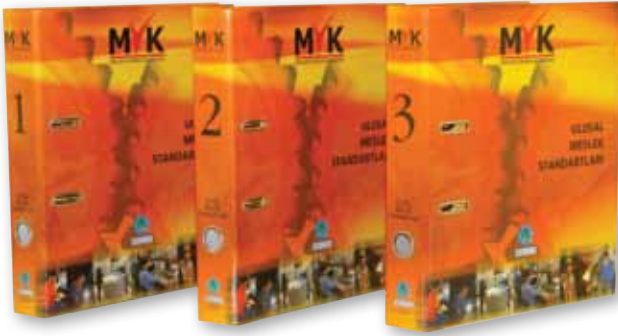
Ülkemizde eğitim alanındaki mevcut sorunları gidermek için MESS ve Türk Metal Sendikası önemli projelere imza atıyor. Türkiye'nin çalışma hayatında yer alan bu iki köklü kuruluş Mesleki Eğitim Merkezi ile Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Merkezi projelerini birlikte hayata geçiriyor. Mesleki Eğitim Merkezi projesi, ülkemizde kronik hale dönüşen işsizlik sorununun azaltılmasında önemli bir rol oynayacak. Bu merkezlerde verilecek eğitimlerle bireylerin sahip oldukları bilgi, beceri ve yetkinlik düzeyleri geliştirilecek. Merkezler, sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlarda işgücünü eğiterek gerçek çalışma ortamına hazırlamayı amaçlıyor.

Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Merkezi projesinin amacı ise, Türk Metal üyeleri başta olmak üzere metal işkolunda çalışanların MYK onaylı sertifikalarla belgelendirilmesiyle, başta MESS üyesi işletmeler olmak üzere Türk sanayisinin sertifikalarla kanıtlanmış niteliklere sahip işgücüne kavuşmasını sağlamak. Proje ile uygun bir ölçme, değerlendirme ve belgelendirme sistemi kurulacak ve Mesleki Yeterlilik Kurumu

“ İşyerleri ara eleman bulmakta zorlanırken, meslek lisesi mezunu gençler arasındaki işsizlik oranlarının kaygı uyandıracak düzeylere çıktığı görülüyor. ”

*MESS tarafından
hazırlanan,
14 adet
Ulusal Yeterlilikler
kitapçığı içeren
Ulusal Yeterlilik
ve toplam 42 adet
Meslek Standardı
kitapçığı içeren
Ulusal Meslek
Standartları
klasörleri.*

(MYK) çatısı altında yürütülen Ulusal Yeterlilik Sistemi (UYS) çalışmalarından elde edilecek sonuçlarının sürdürülebilir hale getirilmesi sağlanacak.

■ **Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal Yeterlilikler bu projeler ile nasıl ilişkilendirilecek?**

Bilindiği üzere, MESS MYK ile yaptığı işbirliği protokolleri sonucunda otomotiv ve metal sektörlerinde ulusal meslek standartlarını hazırlıyor. Bugün itibarıyla; otomotiv sektöründe 29, metal sektöründe 13 olmak üzere toplam 42 meslek standardı Resmi Gazete’de yayımlandı. MESS ayrıca, otomotiv sektöründe hazırlanan meslek standartlarına ilişkin ulusal yeterliliklerin hazırlanması konusunda da MYK tarafından yetkilendirildi. Bu kapsamda; Makine Bakımcı (Seviye 5, 4 ve 3) Ağır Vasıta Tecrübe Sürücüsü (Seviye 5), Motor Testçisi (Seviye 5, 4), Otomotiv Boyacısı (Seviye 4, 3), Otomotiv Kaportacısı (Seviye 4, 3), Otomotiv Montajcısı (Seviye 4, 3), Otomotiv Prototipçisi (Seviye 5, 4) ulusal yeterlilikleri MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylandı.

Hazırlanan ulusal meslek standartları ve yeterlilikler, mesleki eğitim merkezleri ile belgelendir-

me merkezlerinde aktif olarak kullanılacak. Bilindiği gibi, meslek standartları tamamen sektörlerin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda hazırlanıyor. Böylece, standartlara dayalı olarak oluşturulacak mesleki eğitim merkezlerinin, bireyleri tamamen işyerlerinin ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte eğitmesi mümkün olacak. Başka bir deyişle, doğru iş ile doğru insanın buluşması sağlanacak.

Türkiye’de henüz ulusal meslek standartlarına dayalı olarak bireylerin yeterliliklerini ölçebilecek ulusal düzeyde bir sınav ve belgelendirme merkezi mevcut değil. Bu durum, Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Merkezi Projesi’nin önemini bir kat daha artırıyor. Belgelendirme merkezlerinde ulusal yeterliliklere dayalı sınavlar yapılacak. Bu merkezlerde bireylerin sahip oldukları bilgi, beceri ve yetkinlikler MYK onaylı sertifikalarla resmi olarak tanınacak. Belgelerin sadece Türkiye’de değil, tüm AB ülkelerinde de tanınacak olması, bu belgelere sahip kişileri iş bulma konusunda avantajlı hale getirecek.

■ **Projeler sırasında hangi yol haritası izlenecek?**

Mesleki Eğitim Merkezi Projesi’nde, MESS ve Türk Metal Sendikası tüm fiziki ve teknik altyapılarını kullanarak mesleki eğitim merkezleri kuracak. Merkezlerin kurulmasında gerek mevcut tesisler güçlendirilecek, gerekse yeni merkezler oluşturulacak. Bu merkezlerde MESS tarafından hazırlanan farklı mesleklere ilişkin Ulusal Meslek Standartları’na dayalı eğitim müfredatı geliştirile-

“ Belgelendirme Merkezi Projesi kapsamında; İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir ve Adana illerinde sınav ve belgelendirme merkezlerinin kurulması ve işletilmesi planlanıyor. ”

“ Projeler sayesinde çalışanlar, meslekleri ile ilgili sertifikaları ulusal çapta akredite edilmiş bir sertifikalandırma kuruluşundan alabilecek. ”

cek. Merkezlerde eğitim alan bireylerin belgelendirme aşamasındaki başarı yüzdelerinin artırılmasına katkı sağlanacak.

Belgelendirme Merkezi Projesi’nde ise, merkezler gerek MESS üyesi işletmelerin mevcut sınav birimlerinde, gerekse yeni kurulacak tesislerde faaliyete geçirilecek. Proje kapsamında, İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir ve Adana illerinde sınav ve belgelendirme merkezlerinin kurulması ve işletilmesi planlanıyor.

■ Projeler işçi ve işverenlere ne gibi yararlar sağlayacak?

Projeler sayesinde çalışanlar, meslekleri ile ilgili sertifikaları ulusal çapta akredite edilmiş bir sertifikalandırma kuruluşundan alabilecek. Ayrıca adaylar, mesleki eğitim merkezlerinde verilen eğitimlere katılarak bir meslek sahibi olabilme konusunda önemli bir adım atmış olacak. Eğitimi başarıyla tamamlayanlar sınavlara tabi tutularak, bunları da başarıyla geçtikleri takdirde uluslararası alanda geçerliliği olan MYK onaylı sertifikalara sahip olacak. Tüm bu süreç, çalışanları mesleki eğitime teşvik edecek ve ülkemizin istihdam alanındaki ihtiyaçlarını karşılayabilecek.

İşverenler açısından bakıldığında ise, bir kere işe almada daha isabetli seçim yapılabilecek. Ayrıca, “Torba Kanun” ile getirilen yeni teşvikler işverenlere mali açıdan da avantaj sağlayacak. Yeni Kanun ile 18-29 yaş arası erkekler ve 18 yaşından büyük kadınlardan MYK onaylı mesleki yeterlilik belgesine sahip olanları işe alan işverenlerin 4 yıl süreyle sosyal güvenlik

işveren primleri devlet tarafından karşılanacak. 29 yaşından büyük erkekler için ise teşvik süresi 24 ay olarak belirlenmiş bulunuyor. Teşviklerin yanı sıra, mesleki yeterlilik belgeleri sayesinde işyerinde benzer ve görece homojenlik gösteren bir eğitim altyapısıyla donanmış ve kalite, iş sağlığı-güvenliği, çevre duyarlılığı gibi konularda daha bilinçli bir işçi grubu ile çalışma olanağı doğacak.

Genel olarak özetlersek; MESS ve Türk Metal Sendikası’nın ortak irade göstererek yürüttüğü bu projelerin Türkiye’nin işsizlik sorununun çözümünde önemli bir yere sahip olacağını düşünüyorum. Projelerin AB ile uyum sürecinde ülkemize ve Türk işçisinin istihdam edilebilirliğinin artırılmasına önemli katkılar sağlayacağından eminim. Projelerde görev alan MESS ve Türk Metal Sendikası uzmanlarına ve personeline yoğun emeklerinden dolayı teşekkür ediyorum.